

Ομιλία Προέδρου της Αρχής Προστασίας Δεδομένων, κυρίου Κωνσταντίνου Μενουδάκου

Κυρίες και κύριοι καλημέρα.

Σας καλωσορίζω στην καθιερωμένη ενημερωτική ημερίδα της Αρχής που πραγματοποιείται με αφορμή τον εορτασμό της 17ης Ημέρας Προστασίας Δεδομένων στις 28 Ιανουαρίου. Μετά από δύο συνεχείς χρονιές που η ημερίδα μας διεξαγόταν διαδικτυακά λόγω των περιορισμών, φέτος είναι ευχάριστο που επανερχόμαστε με δυνατότητα παρακολούθησης διά ζώσης αλλά και διαδικτυακά.

Αρχικά να εξηγήσω πολύ σύντομα τι γιορτάζεται στις 28 Ιανουαρίου στην Ευρώπη ως «Ημέρα Προστασίας Δεδομένων» (Data Protection Day) και εκτός Ευρώπης ως «Ημέρα Ιδιωτικότητας» (Privacy Day), κάνοντας παράλληλα και μια μικρή ανασκόπηση για το 2022.

-Στις 26 Απριλίου του 2006 το Συμβούλιο της Ευρώπης καθιέρωσε την 28η Ιανουαρίου ως «Ημέρα Προστασίας Δεδομένων». Αυτό έγινε διότι στις 28 Ιανουαρίου 1981 υπεγράφη η «Σύμβαση 108 για την προστασία του ατόμου από την αυτοματοποιημένη επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα». Αυτή η Σύμβαση - ορόσημο ήταν, ουσιαστικά, η πρώτη νομική πράξη που θεσπίστηκε σε ευρωπαϊκό επίπεδο στο πεδίο της προστασίας των προσωπικών δεδομένων.

-Ακολούθησε, σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης, η έκδοση της οδηγίας 95/46/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου, μεταφορά της οποίας στο εσωτερικό δίκαιο υπήρξε ο νόμος 2472/1997, ο οποίος συνέστησε και την ελληνική εποπτική Αρχή. Όταν το 1995 ψηφίστηκε η εν λόγω οδηγία, πολύ λίγοι ήταν εκείνοι που θα μπορούσαν να προβλέψουν την ραγδαία τεχνολογική πρόοδο που θα είχε ως αποτέλεσμα την εκθετική αύξηση της έκτασης και έντασης της συλλογής, ανταλλαγής και επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από επιχειρήσεις και δημόσιους φορείς και των συνακόλουθων κινδύνων για την ιδιωτικότητα.

-Αντίστοιχο ορόσημο ήταν και η έναρξη εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679, ή ευρέως γνωστού ως GDPR, στις 25 Μαΐου 2018. Και αυτό γιατί σε μια δημοκρατική κοινωνία οι ισχυροί κανόνες προστασίας των δεδομένων έχουν ουσιαστικό ρόλο για τη διασφάλιση του θεμελιώδους δικαιώματος στην προστασία των προσωπικών δεδομένων αποτελώντας παράλληλα σημαντικό συστατικό στοιχείο μιας οικονομίας που βασίζεται ολοένα και περισσότερο στα δεδομένα.

Το βασικό νομοθετικό πλαίσιο για την προστασία των προσωπικών δεδομένων συμπληρώθηκε με τον λεγόμενο εφαρμοστικό νόμο 4624/2019, με τον οποίο αφενός ελήφθησαν μέτρα εφαρμογής του Κανονισμού και αφετέρου ενσωματώθηκε η οδηγία (ΕΕ) 2016/680.

Ο Γενικός Κανονισμός Προστασίας Δεδομένων προσάρμοσε στις νέες συνθήκες της ψηφιακής εποχής και εκσυγχρόνισε τις αρχές που θεσπίστηκαν με την εμβληματική ευρωπαϊκή οδηγία του 1995. Ενίσχυσε τα δικαιώματα των φυσικών προσώπων και επανακαθόρισε τις υποχρεώσεις των *υπευθύνων επεξεργασίας* των δεδομένων, οι οποίες εν μέρει επεκτείνονται και στους *εκτελούντες επεξεργασία*, δημιουργώντας ένα σαφέστερο και συνεκτικότερο νομοθετικό πλαίσιο. Με τον Κανονισμό υιοθετήθηκε ένα νέο μοντέλο συμμόρφωσης και εποπτείας, στη βάση του οποίου τίθεται η αρχή της λογοδοσίας, σύμφωνα με την οποία ο υπεύθυνος επεξεργασίας υποχρεούται να σχεδιάζει, να εφαρμόζει και γενικά να λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα και πολιτικές, προκειμένου η επεξεργασία των δεδομένων να είναι σύμφωνη με τις σχετικές νομοθετικές προβλέψεις.

Επιπλέον, ο υπεύθυνος επεξεργασίας δεδομένων έχει το καθήκον να αποδεικνύει ο ίδιος και ανά πάσα στιγμή τη συμμόρφωσή του με τον Κανονισμό. Από την άλλη πλευρά, με την εισαγωγή του One-Stop-Shop (Μηχανισμού μιας στάσης) διευκολύνεται η εποπτεία των διασυνοριακών επεξεργασιών, αφού οι *υπεύθυνοι* και οι *εκτελούντες την επεξεργασία* έχουν να κάνουν με μία εθνική εποπτική αρχή. Το δε Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Προστασίας Δεδομένων (ή EDPB), που απαρτίζεται από εκπροσώπους όλων των εθνικών αρχών προστασίας δεδομένων και από τον Ευρωπαϊκό Επόπτη Προστασίας Δεδομένων (ή EDPS) διασφαλίζει τη συνεκτική εφαρμογή των προβλέψεων του Κανονισμού με τις γνωμοδοτήσεις, εγκρίσεις και κατευθυντήριες γραμμές που εκδίδει, επιλύει διαφορές μεταξύ των συνεργαζόμενων εθνικών εποπτικών αρχών και επιλαμβάνεται επειγουσών υποθέσεων γνωμοδότησης ή λήψης προσωρινών μέτρων μετά από αίτημα εθνικής εποπτικής αρχής.

Όπως είναι γνωστό, ο Κανονισμός καθόρισε νέα μέσα για την εξασφάλιση της συμμόρφωσης καθώς και αυστηρότερες κυρώσεις για όσους παραβιάζουν τους κανόνες. Από τις 25/5/2018, ημερομηνία έναρξης εφαρμογής του, έως τον Δεκέμβριο του 2021, το συνολικό ύψος προστίμων σε ευρωπαϊκό επίπεδο ήταν πάνω από 1,5 δισεκατομμύριο ευρώ [1,548,916,207 (954 πρόστιμα)] ενώ τον Δεκέμβριο 2022 ανήλθε σχεδόν στα 2,5 δισ. ευρώ [2,381,269,317 ευρώ (1402 πρόστιμα)].

Ενδεικτικά αναφέρω κάποια παραδείγματα μεγάλων προστίμων εντός του 2022:

-26 εκατομ. ευρώ από την ιταλική Αρχή στον διανομέα ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου Enel Energia,

-405 εκατομμύρια ευρώ από την Ιρλανδική Αρχή στον τεχνολογικό όμιλο, Meta, για παραβιάσεις που αφορούσαν επεξεργασία δεδομένων ανηλίκων χρηστών στο Instagram (το πρόστιμο αυτό είναι το δεύτερο υψηλότερο πρόστιμο από την έναρξη εφαρμογής του GDPR)·

-πρόσφατα, στις 4 Ιανουαρίου 2023, η Ιρλανδική Αρχή ανακοίνωσε την ολοκλήρωση των ερευνών και την έκδοση των τελικών αποφάσεων για τις πράξεις επεξεργασίας δεδομένων της Meta σε σχέση με το Facebook και το Instagram. Επιβλήθηκε πρόστιμο 390 εκατομμυρίων ευρώ, ειδικότερα: πρόστιμο 210 εκατομμυρίων ευρώ (για παραβιάσεις σχετικά με το Facebook) και 180 εκατομμυρίων ευρώ (για παραβιάσεις σχετικά με το Instagram).

Η ελληνική Αρχή, παρά τα διαχρονικά προβλήματα υποστελέχωσης και έλλειψης επαρκών πόρων, ανταποκρίθηκε στον μέγιστο δυνατό βαθμό στις αρμοδιότητες και τα καθήκοντα που της ανατέθηκαν με τον ευρωπαϊκό Κανονισμό και τον εθνικό νόμο 4624/2019. Μεταξύ των πολλών δραστηριοτήτων της το 2022, η Αρχή εξέτασε σημαντικά ζητήματα και εξέδωσε πλήθος αποφάσεων και γνωμοδοτήσεων. Αναφέρω ενδεικτικά ότι υποβλήθηκαν 1251 καταγγελίες το 2022, ενώ το 2021 ο αντίστοιχος αριθμός ήταν 1.160 και το 2020 973.

Τα υψηλότερα πρόστιμα που επιβλήθηκαν το 2022 ήταν αυτό των 20 εκ. ευρώ στην Clearview AI, Inc. (απόφαση 35/2022) και αυτό των 6 εκατομμυρίων και 3.250.000 ευρώ στις εταιρείες COSMOTE και ΟΤΕ, αντίστοιχα, για περιστατικό παραβίασης και μη νόμιμη επεξεργασία δεδομένων (απόφαση 4/2022).

Όμως δεν είναι μόνο κάποιες μεγάλες εταιρείες που παραβίασαν τη νομοθεσία. Πρόστιμα επιβλήθηκαν και σε μικρές ή μικρομεσαίες εταιρείες και σε δημόσιους φορείς/οργανισμούς. Σε κάθε περίπτωση είναι αξιοσημείωτο ότι το 2022 σημειώθηκε μεγάλη αύξηση στο ύψος των προστίμων που επιβλήθηκαν από την Αρχή Προστασίας Δεδομένων.

Είναι χαρακτηριστικά τα συγκριτικά στοιχεία για τα τρία τελευταία έτη:

- το 2020 επιβλήθηκαν 33 πρόστιμα ύψους 90.500 ευρώ,
- το 2021 43 πρόστιμα ύψους 414 χιλιάδων ευρώ
- και το 2022 33 πρόστιμα συνολικού ύψους σχεδόν 30 εκατομμυρίων ευρώ (29.973.000€).

Η νέα χρονιά, από πλευράς προστίμων, ξεκίνησε με αυτό στην εταιρεία Intellexa Α.Ε. (50 χιλιάδες ευρώ) για μη συνεργασία της εταιρείας με την Αρχή κατά τη διαδικασία ελέγχου της.

Επισημαίνω ότι η Αρχή, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, συνεχίζει να διερευνά τις περιπτώσεις χρήσης κατασκοπευτικού λογισμικού κατά προσώπων που βρίσκονται στην Ελληνική Επικράτεια.

Τονίζω, ωστόσο, ότι ο Κανονισμός, δεν αποτελεί μόνο ένα νέο νομοθετικό πλαίσιο αλλά επιδιώκει να οικοδομήσει σταδιακά και μια νέα κουλτούρα ευθύνης και συμμόρφωσης. Υπό αυτή την έννοια, η αποτελεσματικότητά του δεν θα πρέπει να αξιολογείται μόνο με βάση τον αριθμό και το ύψος των προστίμων που επιβάλλονται, αλλά κυρίως με την αλλαγή νοοτροπίας και συμπεριφοράς όλων των εμπλεκόμενων. Αυτό που έχει, σε γενικές γραμμές, καταστεί σαφές είναι ότι η συμμόρφωση είναι μια δυναμική διαδικασία, για την οποία απαιτείται διαρκής και συστηματική προσπάθεια.

Στο πλαίσιο άσκησης της αυτεπάγγελτης αρμοδιότητάς της η Αρχή εξέτασε την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που έλαβε χώρα βάσει επτά (7) Κοινών Υπουργικών Αποφάσεων, κατ' εξουσιοδότηση σχετικών διατάξεων νόμων σχετικά με τη δωρεάν διάθεση αυτοδιαγνωστικών ελέγχων (self-tests), τη δήλωση των αποτελεσμάτων των σχετικών δοκιμασιών στην ειδική ηλεκτρονική εφαρμογή self-testing.gov.gr και την περαιτέρω επεξεργασία δεδομένων μετά την δήλωση των αποτελεσμάτων. Πιο συγκεκριμένα, εξετάστηκε η συμμόρφωση των συνολικά πέντε (5) κατονομαζόμενων στις σχετικές ΚΥΑ υπευθύνων επεξεργασίας ήτοι της ΗΔΙΚΑ Α.Ε., του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, του Υπουργείου Εσωτερικών, του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων και του NAT, με ειδικότερες απαιτήσεις βάσει του ΓΚΠΔ 2016/2019 και του ν.4624/2019.

Η Αρχή εξέτασε επίσης αυτεπάγγελα τη συμμόρφωση του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων με τις συστάσεις της απόφασης 50/2021 για τη συμβατότητα της σύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, στις σχολικές μονάδες της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, με τις διατάξεις της νομοθεσίας για την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Η Αρχή έκρινε στην απόφαση 61/2022 ότι δεν απαιτείται νέο διορθωτικό μέτρο και κάλεσε το Υπουργείο να προβεί σε αναγκαίες τροποποιήσεις για τη βελτίωση της διαφάνειας.

Επιπλέον, σε συνέχεια δράσεων παλαιότερων ετών, και αφού διαπιστώθηκε ότι σε πολλές ιστοσελίδες, δεν δίνεται στον επισκέπτη η δυνατότητα αποδοχής ή απόρριψης των ιχνηλατών μέσω banner με την ίδια ευκολία (στο ίδιο επίπεδο και χωρίς διαφοροποίηση στη μορφή), η Αρχή κάλεσε εντός του 2022 συνολικά άλλα 60 sites να συμμορφωθούν με την εν λόγω απαίτηση. Η δράση ολοκληρώθηκε με επιτυχία (η επιλογή έγινε με κριτήρια επισκεψιμότητας και δεν περιορίστηκε σε sites ενημερωτικού χαρακτήρα).

Στις σημαντικότερες γνωμοδοτήσεις του 2022 συγκαταλέγονται

η Γνωμοδότηση 1/2022 επί προσχεδίου Προεδρικού Διατάγματος του Υπουργείου Εσωτερικών σχετικά με την προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα κατά την τηλεργασία στον δημόσιο τομέα,

η Γνώμη υπ' αρ. 2 επί του σχεδίου Υπουργικής Απόφασης του Υπουργείου Παιδείας σχετικά με την τροποποίηση του άρθρου 25 «Απαλλαγή μαθητών/τριών από την ενεργό συμμετοχή σε μαθήματα»

και η Γνωμοδότηση υπ' αρ. 5 επί του σχεδίου νόμου «Διαδικασία άρσης του απορρήτου των επικοινωνιών, κυβερνοασφάλεια και προστασία προσωπικών δεδομένων πολιτών».

Συγχρόνως, η Αρχή ανταποκρίθηκε στις πάγιες ευρωπαϊκές και διεθνείς υποχρεώσεις της και ήταν ενεργώς παρούσα στις ομάδες εργασίας και τις επιτροπές που λειτουργούν με βάση την ευρωπαϊκή νομοθεσία προστασίας των προσωπικών δεδομένων.

Στην υψηλού επιπέδου συνάντηση της 29^{ης} Απριλίου στη Βιέννη τα μέλη του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Προστασίας Δεδομένων (EDPB), στο οποίο συμμετέχει και η ελληνική Αρχή, συμφώνησαν να ενισχύσουν περαιτέρω τη συνεργασία δίνοντας προτεραιότητα σε υποθέσεις στρατηγικής σημασίας και να επεκτείνουν τις μεθόδους συνεργασίας που χρησιμοποιούν.

Οι Εποπτικές Αρχές είναι προσηλωμένες σθεναρά στην συνεκτική εφαρμογή του Γενικού Κανονισμού με όλα τα μέσα που έχουν στη διάθεσή τους. Προτεραιότητα αποτελεί η εναρμόνιση των διοικητικών διαδικασιών και πρακτικών που μπορεί να έχουν αρνητικό αντίκτυπο στη διασυννοριακή επεξεργασία.

Στις 10 Οκτωβρίου το EDPB έθεσε υπόψη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής τις διαδικαστικές πτυχές που θα μπορούσαν να εναρμονισθούν σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης. [Το EDPB] κατάρτισε λίστα διαδικαστικών πτυχών που θα είχαν όφελος από την περαιτέρω εναρμόνιση σε επίπεδο ΕΕ. Μεταξύ άλλων η λίστα αφορά την ιδιότητα και τα δικαιώματα των μερών στις διοικητικές διαδικασίες, τις προϋποθέσεις για το παραδεκτό ή την απόρριψη των καταγγελιών, ελεγκτικές-ερευνητικές αρμοδιότητες και την πρακτική εφαρμογή της διαδικασίας συνεργασίας.

Αναφέρω επίσης ενδεικτικά ότι το EDPB, εξέδωσε το 2022, μεταξύ άλλων, 3 κοινές γνωμοδοτήσεις με τον EDPS:

-Κοινή Γνωμοδότηση για τον Κανονισμό του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση κανόνων με σκοπό την πρόληψη και την καταπολέμηση της σεξουαλικής κακοποίησης παιδιών (04/2022),

-Κοινή Γνωμοδότηση για τον Κανονισμό του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τον ευρωπαϊκό χώρο δεδομένων για την υγεία (03/2022),

-Κοινή Γνωμοδότηση για την Πρόταση Κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για εναρμονισμένους κανόνες σχετικά με τη δίκαιη πρόσβαση σε δεδομένα και τη δίκαιη χρήση τους (Πράξη για τα δεδομένα) (02/2022)

Η Γνωμοδότηση αυτή, σε συνέχεια αυτής του 2021 σχετικά με τη διακυβέρνηση δεδομένων, αποτελεί ένα σημαντικό βήμα για τη δημιουργία ευρωπαϊκής οικονομίας δεδομένων που σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα και τις ελευθερίες.

Επιπλέον, το EDPB εξέδωσε σημαντικές Κατευθυντήριες Γραμμές (συνολικά 9), μεταξύ αυτών:

Την υπ' αρ. 1/2022 σχετικά με τα δικαιώματα των υποκειμένων των δεδομένων και ειδικότερα το δικαίωμα πρόσβασης, την 4/2022 για τον υπολογισμό των διοικητικών προστίμων βάσει του ΓΚΠΔ, την 5/2022 για τη χρήση της τεχνολογίας αναγνώρισης προσώπου στην επιβολή του νόμου, την 6/2022 για την πρακτική εφαρμογή των φιλικών διακανονισμών, την 7/2022 για την πιστοποίηση ως εργαλείο διαβιβάσεων και την 9/2022 για τα σκοτεινά πρότυπα (dark patterns) στις πλατφόρμες των Μέσων Κοινωνικής Δικτύωσης.

Έχει καταστεί απολύτως σαφές ότι η συμμόρφωση σε εθνικό επίπεδο και συγχρόνως η εξέταση διασυννοριακών υποθέσεων απαιτεί χρόνο και πόρους. Στις διασυννοριακές δε υποθέσεις, κάθε εθνική εποπτική αρχή αποτελεί αναπόσπαστο μέρος μιας πραγματικά πανευρωπαϊκής διαδικασίας σε όλα τα στάδια, από το στάδιο της έρευνας έως το στάδιο έκδοσης της απόφασης. Σε αυτό το πλαίσιο, οι εποπτικές αρχές χρειάζεται να διενεργούν ελέγχους, να συντονίζονται μεταξύ τους και για να λειτουργήσει όλο αυτή η διαδικασία πιο αποτελεσματικά είναι αναγκαίο η ύπαρξη επαρκών πόρων και προσωπικού. Οι αναδυόμενες τεχνολογίες θα επηρεάσουν τα επόμενα χρόνια τη συμμόρφωση με τον Γενικό Κανονισμό Προστασίας Δεδομένων. Θέματα αιχμής όπως, για παράδειγμα, οι κίνδυνοι από τη μηχανική μάθηση, την αναγνώριση προσώπου και τη δημιουργία προφίλ και εν γένει την Τεχνητή Νοημοσύνη και άλλα όπως η ευαισθητοποίηση των παιδιών είναι θέματα υψηλής προτεραιότητας για τις εποπτικές αρχές.

Σε αυτό το σημείο θα ήθελα να επισημάνω ότι το 2022 ολοκληρώθηκε με επιτυχία το συγχρηματοδοτούμενο από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή έργο που υλοποίησε η Αρχή σε συνεργασία με τον Πανεπιστήμιο Πειραιώς και την εταιρεία ABOVO. Το έργο είχε ως στόχο τη διευκόλυνση της συμμόρφωσης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων μέσω της παροχής εξειδικευμένης καθοδήγησης με τη μορφή εργαλειοθήκης συμμόρφωσης και την εξειδικευμένη ενημέρωση των εμπλεκόμενων στην ανάπτυξη εφαρμογών και

υπηρεσιών πληροφορικής σε θέματα προστασίας δεδομένων εκ σχεδιασμού και εξ ορισμού («byDesign»). Τόσο η εργαλειοθήκη συμμόρφωσης όσο και ο οδηγός συμμόρφωσης είναι διαθέσιμα στην ιστοσελίδα της Αρχής.

Τον Σεπτέμβριο 2022 εγκρίθηκε η πρόταση που υπέβαλε η Αρχή για τη χρηματοδότηση νέου έργου, με τον διακριτικό τίτλο «byDefault», με το οποίο θα επιδιωχθεί η δημιουργία ειδικής πλατφόρμας παροχής εξειδικευμένης ενημέρωσης προς υπευθύνους προστασίας δεδομένων (DPOs) και η δημιουργία εκπαιδευτικού υλικού σε θέματα προστασίας δεδομένων για μαθητές πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Το έργο έχει διάρκεια δύο έτη και αποτελεί άλλο ένα δείγμα των συστηματικών προσπαθειών που καταβάλλει η Αρχή. Εκτιμούμε ότι το έργο «byDefault», με τα εχέγγυα της συμμετοχής της Αρχής, θα προσφέρει πολύτιμες υπηρεσίες στους επαγγελματίες της προστασίας δεδομένων και ένα σημαντικό πλεονέκτημα στην Ελληνική αλλά και την Ευρωπαϊκή αγορά.

Τον Αύγουστο 2022 υπογράφηκε Μνημόνιο Συνεργασίας μεταξύ της Αρχής και της Επιτροπής Ανταγωνισμού, με το οποίο συμφωνήθηκε, πλην άλλων, η ανταλλαγή τεχνογνωσίας και αξιοποίηση των γνώσεων και της εμπειρίας τους προς όφελος της οικονομίας και εν γένει του δημοσίου συμφέροντος με ταυτόχρονη διασφάλιση των ελευθεριών και δικαιωμάτων του ατόμου και ιδίως της προστασίας προσωπικών δεδομένων, βάσει έγκαιρης και ουσιαστικής συνεργασίας και ανταλλαγής πληροφοριών και απόψεων, καθώς και στην αμοιβαία συνδρομή κατά την εξέταση υποθέσεων και στις κοινές έρευνες, στους τομείς αρμοδιότητάς τους. Στις προτεραιότητες της Αρχής για το 2023 είναι να διαθέσει μεγαλύτερο μέρος της δραστηριότητάς της στην αυτεπάγγελτη δράση και ιδιαίτερα στο ελεγκτικό έργο και τις πρωτοβουλίες ενημέρωσης – ευαισθητοποίησης ιδίως των παιδιών, καθώς και στην ανάλυση νέων τεχνολογιών και επιχειρηματικών μοντέλων από την οπτική της προστασίας δεδομένων και τη συμβολή σε ερευνητικές προσπάθειες στον τομέα της προστασίας δεδομένων και ασφάλειας πληροφοριών. Οι προσπάθειες της Αρχής έχουν πάντα ως γνώμονα την καλύτερη δυνατή αποτελεσματικότητα στο έργο της, το οποίο γενικά αποσκοπεί στη διαμόρφωση συνολικού περιβάλλοντος φιλικού στην προστασία δεδομένων στη χώρα μας.

Είναι σταθερά μεγάλες οι προσδοκίες της κοινωνίας και των πολιτών από την Αρχή στη σημερινή εποχή κατά την οποία η ιδιωτικότητα είναι εκτεθειμένη σε ποικίλους κινδύνους. Η Αρχή έχει χρέος να αντιμετωπίσει κάθε είδους εμπόδια, ώστε να ανταποκριθεί στις προσδοκίες τους. Για τον σκοπό και τα αρμόδια όργανα της Πολιτείας πρέπει να εξασφαλίζουν ότι έχει τα αναγκαία μέσα, σε εφαρμογή άλλωστε και των σχετικών προβλέψεων του Κανονισμού. Τα υπόλοιπα είναι προφανώς δική μας ευθύνη και χρέος.

Κυρίες και Κύριοι,

Μετά από 6 χρόνια και κάποιους επιπλέον μήνες στην Αρχή Προστασίας Δεδομένων, και επειδή το 2023 είναι η τελευταία χρονιά που μετέχω ως Πρόεδρος της Αρχής στον ετήσιο εορτασμό της Ημέρας Προστασίας Δεδομένων, θα μου επιτραπεί μία προσωπική άποψη για το ρόλο των Ανεξάρτητων Αρχών. Τους έχει ανατεθεί ο έλεγχος της δράσης των κρατικών οργάνων ή και ιδιωτών σε πεδία που έχουν βαρύνουσα σημασία για το Κράτος Δικαίου. Για το λόγο αυτό η μέριμνα της Πολιτείας για την αποτελεσματική λειτουργία τους πρέπει να περιλαμβάνεται στις πρώτες προτεραιότητές της. Για πέντε Ανεξάρτητες Αρχές ο ρόλος τους κατοχυρώνεται από το Σύνταγμα, προκειμένου μάλιστα για την Αρχή Προστασίας Δεδομένων και από το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Είναι αυτονόητο ότι και οι Ανεξάρτητες Αρχές λειτουργούν στο πλαίσιο της έννομης τάξης και δεν αυτονομούνται κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους. Πρέπει να σημειωθεί όμως ότι δυναμιτίζει την αναγκαιότητα σε μία Δημοκρατία θεσμική συνεργασία των οργάνων της Πολιτείας όταν μία κορυφαία κοινοβουλευτική διαδικασία, όπως η συζήτηση πρότασης δυσπιστίας, μετατρέπεται σε δίκη προθέσεων και δίκη κινήτρων κατά μελών Ανεξάρτητης Αρχής, των οποίων μάλιστα η ακεραιότητα κατά την επί δεκαετίες θητεία ως δημόσιων λειτουργών είναι γενικώς αναγνωρισμένη.

Θέλω να ολοκληρώσω εκφράζοντας τις θερμές ευχαριστίες μου στο προσωπικό της Αρχής, το οποίο, χωρίς καμιά αμφιβολία ασκεί με υψηλό αίσθημα ευθύνης τα καθήκοντά του. Ωστόσο, το εξαιρετικά μικρό μέγεθος της Αρχής είναι αντιστρόφως ανάλογο του εύρους της αρμοδιότητάς της της πολυπλοκότητας των απαιτούμενων παρεμβάσεων, τις οποίες καλείται να υλοποιήσει, και των προσδοκιών και απαιτήσεων που έχει από την Αρχή η κοινωνία. Το Προσωπικό της Αρχής έχει προσληφθεί με αυστηρές διαδικασίες, διακρίνεται για τα αυξημένα προσόντα, τον επαγγελματισμό, τις γνώσεις και τη μεγάλη εμπειρία του και εργάζεται σε ένα ιδιαίτερα απαιτητικό εργασιακό περιβάλλον. Οι πολύ σημαντικές μειώσεις, τις οποίες έχει υποστεί στις αποδοχές του οδήγησαν πολλά μέλη του προσωπικού, κυρίως Ειδικούς Επιστήμονες, σε αποχωρήσεις για να αναλάβουν καλύτερα αμειβόμενες θέσεις εργασίας στο εσωτερικό ή στο εξωτερικό με αποτέλεσμα η Αρχή να είναι διαρκώς υποστελεχωμένη. Η διατήρηση του σημερινού μισθολογικού καθεστώτος οδηγεί με βεβαιότητα σε συνεχή απώλεια πολύτιμων και έμπειρων στελεχών ενώ η Αρχή θα καλείται να εκτελέσει το σύνθετο έργο που της έχει ανατεθεί ως εγγυήτριας αρχής στη διασφάλιση της προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Οι ενέργειες που έχουμε κάνει σε αυτή την κατεύθυνση δεν βρήκαν μέχρι στιγμής ανταπόκριση.

Θα δώσω τον λόγο εκτός προγράμματος στον Ειδικό Επιστήμονα της Αρχής, Δρα Γιώργο Ρουσόπουλο, για μια σύντομη παρουσίαση των προβλημάτων, τα οποία αντιμετωπίζει το προσωπικό της Αρχής.

Ευχαριστώ θερμά τους ομιλητές και όλους όσους συνέβαλαν στην οργάνωση της ημερίδας.

Σας ευχαριστώ πολύ για τη συμμετοχή σας.